

MERE LÆRKESANG OG VIBE-AKROBATIK OVER AGERLANDET

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Nu er det tid til etablering af lærkepletter og vibelavninger. Med nogle få, enkle tiltag er det muligt at skabe flere levesteder til to af agerlandets ikoniske fuglearter.

De fleste har mærket glæden ved at høre lærkens charmerende sang på forårets allerførste dage. Helt fra januar og indtil august markerer hannerne deres territorium med deres karakteristiske sangflugt, højt over markerne.

Kort efter lærkens ankomst – i midten af marts – melder også viben sig i landet, og fejrer det gryende forår med sin dramatiske luftakrobatik og sit karakteristiske "peu-vitt" kald over engene.

Tilsammen er lærken og viben to af agerlandets mest ikoniske fuglearter. Men lærkesang og vibe-akrobatik over markerne er i dag en langt sjældnere oplevelse, end for bare få årtier siden. Siden 1970'erne er bestanden af lærker i Danmark reduceret med 2/3. En lignende udvikling ses for viberne, hvis bestand er blevet mere end halveret. En lignende, men knap så markant udvikling, ses også for de to arter i andre europæiske lande.

De primære årsager til lærkens og vibens tilbagegang har været en mere effektiv udnyttelse af agerlandet, som gør det svært for fuglene at udruge deres unger. For vibernes vedkommende er de seneste års tilbagegang desuden sat i forbindelse med dræning, tørre ynglesæsoner, hårde vintre samt færre arealer med vedvarende græs.

April måned markerer begyndelsen på yngletiden for både viber og lærker. Det er derfor også tidspunktet, hvor man vha. få, enkle tiltag kan skabe flere levesteder til disse to ikoniske agerlands-arter – til glæde for både fugle og mennesker!

MARKTILTAG KAN GIVE MERE LÆRKESANG

Dyrkningen af korn betyder, at afgrøden allerede tidligt på året bliver for høj og tæt til, at lærken kan bygge rede og finde føde til sine unger på markfladen. Ved at efterlade små, utilsåede pletter i marken, de såkaldte 'lærkepletter', kan man imidlertid skabe bedre vilkår for lærkerne.

Det mest optimale er at placere lærkepletterne i marker tilsået med vintersæd. Pletterne bør som minimum være 16 m², og det anbefales at de udlægges midt i marken, hvor ræve og andre rovdyr ikke har så let adgang. Pletterne kan også etableres ved at undlade at efterså tørre pletter i marken i løbet af foråret og sommeren.

FUGTIGE PLETTER I MARKEN KOMMER VIBEN TIL GODE

Viber yngler typisk på våde enge og strandenge, men de kan også yngle i agerlandet, hvis der er fugtige lavinger, hvor afgrøden ikke er for tæt, de såkaldte 'vibelavninger'. Her vil der findes massevis af insekter, orme, snegle og plantedele, som viberne og deres unger kan æde.

I agerlandet er det særligt oplagt at etablere vibelavninger i områder af marken, hvor der er våde pletter i foråret og efteråret, og det derfor ikke kan betale sig at dyrke jorden.

Vibelavninger behøver ikke at være planlagte, men kan være et tilvalg i år efter særligt våde vintre, mens arealet dyrkes i andre år.

I henhold til regler om grundbetaling må det samlede areal af tiltagene maksimalt udgøre 10 % af markens areal, og de enkelte pletter må maksimalt være 100 m². I tilfælde hvor pletterne opstår af sig selv, fx under våde perioder i løbet af dyrkningssæsonen, er der ikke krav om, at gødningskvoten reguleres, hvis de er under bagatelgrænsen på 100 m².

Læs mere om regler for tiltag på støtteberettigede marker i faktaarkene om [lærkepletter](#) og [vibelavninger](#).